

MEMORANDUM DE FINANȚARE*)

Comisia Europeană, denumită în continuare *Comisia*, acționând pentru și în numele Comunității Europene, denumită în continuare *Comunitatea*, pe de o parte, și Guvernul României, denumit în continuare *Beneficiarul*, pe de altă parte, au convenit următoarele:

Măsura la care se face referire la art. 1 va fi executată și finanțată din resursele bugetare ale Comunității, conform prevederilor cuprinse în prezentul memorandum. Cadrul tehnic, juridic și administrativ în care va fi pusă în aplicare măsura la care se face referire la art. 1 este stabilit de Condițiile generale anexate la Acordul-cadru încheiat la 12 martie 1991 între Comisie și Beneficiar și completate cu prevederile prezentului memorandum și cu Dispozițiile speciale anexate la acesta.

ARTICOLUL 1**Natura și obiectul**

Ca o componentă a programului său de asistență, Comunitatea va contribui, sub forma finanțării nerambursabile, la finanțarea următoarei măsuri:

Numărul Programului: RO9911

Titlul: Cooperare transfrontalieră între România și Bulgaria, 1999

Durata: până la 31 decembrie 2001.

ARTICOLUL 2**Angajamentul comunității**

Contribuția financiară din partea Comunității este fixată la nivelul maxim de 5 milioane euro, denumită în continuare *Finanțarea gratuită*.

ARTICOLUL 3**Durata și data de expirare**

Pentru prezenta măsură Finanțarea gratuită este disponibilă pentru contractare până la data de 31 decembrie 2001, făcând obiectul reglementărilor prezentului memorandum. Toate contractele trebuie semnate până la această dată. Fondurile rămase din Finanțarea gratuită care nu au fost contractate până la această dată vor fi anulate. Termenul-limită pentru efectuarea plăților din cadrul Finanțării gratuite este 31 decembrie 2002, cu excepția proiectului RO9911.01.02 (Reabilitarea podului peste calea ferată Giurgiu—Ruse), pentru care termenul-limită pentru efectuarea plăților este 31 decembrie 2003. Toate plățile trebuie să fie efectuate până la expirarea termenului-limită al plăților. Comisia poate totuși, în funcție de împrejurări, să fie de acord cu o prelungire a acestei date de expirare (a perioadei de contractare sau de plăți), dacă aceasta este cerută în timp util și justificată în mod adecvat de Beneficiar. Prezentul memorandum va expira la data la

Pentru Beneficiar,

Petre Roman,

ministru de stat, ministrul afacerilor externe,
coordonator național al asistenței

care expiră perioada de efectuare a plăților din Finanțarea gratuită. Toate fondurile care nu au fost utilizate vor fi returnate Comisiei.

ARTICOLUL 4**Adrese**

Corespondența privitoare la executarea măsurii, având menționate numărul și titlul măsurii, va fi adresată:

Pentru Comunitate:

Delegația Comisiei Europene în România

Str. Grigore Mora nr. 11

71278 București

România

Fax: (40-1) 230 2453

Pentru Beneficiar:

Ministerul Afacerilor Externe

Departamentul pentru afaceri europene

Piața Victoriei nr. 1

Sectorul 1, București

România

Fax: (40-1) 312 6929

ARTICOLUL 5**Numărul de exemplare**

Prezentul memorandum este redactat în două exemplare în limba engleză.

ARTICOLUL 6**Intrarea în vigoare**

Prezentul memorandum va intra în vigoare la data semnării lui de către ambele părți. Orice cheltuielă care are loc înaintea acestei date nu este eligibilă pentru Finanțarea gratuită.

Anexele reprezintă parte integrantă a prezentului memorandum.

Semnat la București la 30 decembrie 1999.

Pentru Comunitate,

Fokion Fotiadis,

șeful Delegației Comisiei Europene în România

Anexa nr. 1: Acordul-cadru (anexele A și B)

Anexa nr. 2: Dispoziții speciale (Anexa C)

Anexa nr. 3: Informare și publicitate pentru programele PHARE, ISPA și SAPARD ale Uniunii Europene

*) Traducere.

ACORD-CADRU

Comisia Comunităților Europene, denumită în cele ce urmează *Comisia*, acționând pentru și în numele Comunității Economice Europene, denumită în cele ce urmează *Comunitatea*, pe de o parte, și România, de cealaltă parte, și împreună denumite *părți contractante*,

având în vedere faptul că România este eligibilă de a beneficia de Programul de asistență PHARE din partea Comunității, prevăzut în Regulamentul nr. 3.906/89 din 18 decembrie 1989 al Consiliului Comunității Europene, modificat prin Regulamentul nr. 2.698/90 din 17 septembrie 1990,

având în vedere faptul că este convenabilă menționarea în cele de mai jos a cadrului tehnic, legal și administrativ pentru executarea măsurilor finanțate în România în cadrul programului de asistență al Comunității,

au convenit după cum urmează:

ARTICOLUL 1

Pentru a promova cooperarea dintre părțile contractante în scopul sprijinirii procesului reformei economice și sociale din România, părțile contractante sunt de acord să implementeze măsuri în domeniul cooperării financiare, tehnice și al altor forme de cooperare, așa cum s-a specificat în regulamentul menționat mai sus, care vor fi finanțate și implementate în cadrul tehnic, legal și administrativ stabilit în acest acord. Detaliile specifice ale fiecărei măsuri (sau set de măsuri) vor fi introduse într-un memorandum ce va fi convenit între părțile contractante, denumit în continuare *Memorandum de finanțare*, pentru care este oferit un model în anexa nr. 2(C).

România ia toate măsurile necesare pentru a asigura executarea corespunzătoare a tuturor măsurilor.

ARTICOLUL 2

Fiecare măsură finanțată în cadrul acestui acord va fi implementată în conformitate cu Condițiile generale din anexa A, care vor fi considerate ca fiind incluse în fiecare *Memorandum de finanțare*.

Memorandumul de finanțare poate schimba sau suplimenta Condițiile generale, după cum va fi necesar pentru implementarea măsurii în discuție.

ARTICOLUL 3

Pentru problemele legate de măsurile finanțate în cadrul acestui acord, Comisia va fi reprezentată de delegația sa, imediat ce aceasta este înființată în București, care se va asigura, din partea Comisiei, că măsura este executată în conformitate cu practicile financiare și tehnice legale.

ARTICOLUL 4

Când părțile contractante convin astfel, Comisia poate delega responsabilitatea sa integrală sau parțială privind implementarea unei măsuri către o terță parte, stat sau agenție.

Eugen Dijmărescu,

ministru de stat

ROMÂNIA

În acest caz termenii și condițiile unei asemenea delegări vor fi menționați în acordul ce urmează să fie încheiat între Comisie și terță parte, stat sau agenție, cu acordul Guvernului României.

ARTICOLUL 5

Orice dispută legată de acest acord, care nu poate fi rezolvată prin consultare, va fi soluționată în conformitate cu procedura de arbitraj menționată în anexa B.

ARTICOLUL 6

Acest acord este întocmit în două exemplare în limba engleză.

ARTICOLUL 7

Acest acord va intra în vigoare la data la care părțile contractante se vor informa reciproc despre aprobarea sa în conformitate cu legislația sau procedura internă a fiecărei părți. Acordul va continua să fie în vigoare pentru o perioadă nedefinită, dacă nu își încetează valabilitatea prin notificarea scrisă a uneia dintre părțile contractante către cealaltă.

La încheierea duratei de valabilitate a acestui acord orice măsură aflată încă în curs de execuție va fi adusă la îndeplinire conform termenilor Memorandumului de finanțare aferent și Condițiilor generale stabilite prin prezentul acord.

ARTICOLUL 8

Prevederile acestui acord se vor aplica și cooperării tehnice și altor cooperări convenite între părțile contractante care prin natura lor nu sunt cuprinse într-un memorandum specific finanțat în baza Programului de asistență PHARE, la cererea Guvernului României.

Anexele vor fi considerate parte integrantă a acestui acord.

Întocmit la București la 12 martie 1991.

Frans Adriessen,

vicepreședinte al Comisiei Europene

COMUNITATEA

CONDIȚII GENERALE
privind memorandumurile de finanțare

În aceste Condiții generale termenul *Beneficiar* va fi înțeles ca referitor la Guvernul României.

TITLUL I

Finanțarea proiectelor

ARTICOLUL 1

Obligația comunității

Angajamentul Comunității, denumit în cele ce urmează *Finanțarea gratuită a CEE*, a cărei valoare este menționată în Memorandumul de finanțare, va determina limita în cadrul căreia se vor desfășura angajarea și execuția plăților prin contracte și devize aprobate corespunzător.

Orice cheltuieli ce depășesc Finanțarea gratuită a CEE vor fi suportate de Beneficiar.

ARTICOLUL 2

Disponibilitatea asistenței nerambursabile a CEE

Acolo unde execuția unei măsuri depinde de angajamentele financiare asupra resurselor proprii ale beneficiarilor sau asupra altor surse de fonduri, Finanțarea gratuită a CEE va deveni disponibilă în momentul în care devin disponibile și sumele angajate de Beneficiar și/sau celelalte surse de fonduri, conform celor prevăzute în Memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 3

Cheltuirea

Contractele sunt eligibile pentru plăți în baza acestui Memorandum de finanțare numai dacă sunt încheiate înainte de data de expirare a Memorandumului de finanțare. Plățile în cadrul unor asemenea contracte pot avea loc într-o perioadă de maximum 12 luni de la data expirării Memorandumului de finanțare. Orice prelungire excepțională a acestei perioade trebuie să fie aprobată de Comisie.

În cadrul limitei stabilite pentru Finanțarea gratuită a CEE, cererile pentru fonduri sub forma unui program de lucru vor fi prezentate Delegației Comisiei de către Beneficiar, conform agendei stabilite în Memorandumul de finanțare. Documentele justificative referitoare la plățile făcute pentru realizarea unei anumite măsuri vor fi puse la dispoziție în sprijinul cererii de fonduri, atunci când Comisia o solicită.

Oricum, în cadrul anumitor contracte din cadrul măsurii poate fi prevăzută plata direct de către Comisie către contractanți. Fiecare contract va indica proporția și momentul efectuării plății, împreună cu documentele justificative necesare.

Pentru partea de program implementată de Beneficiar Autoritatea de implementare va înainta un program de lucru cu cel puțin 9 luni înainte de data de expirare a Memorandumului de finanțare, pentru aprobarea de către Comisie a contractelor ce mai trebuie încheiate pentru implementarea programului. Programul de lucru trebuie să cuprindă propuneri pentru utilizarea dobânzilor nete provenite din conturile deschise în cursul implementării programului, cu condiția ca întreaga Finanțare gratuită a CEE să fi fost angajată anterior.

În ceea ce privește măsurile executate pe baza unor devize estimative, în condițiile în care Memorandumul de finanțare nu poate prevedea altfel, o primă tranșă de plată care nu va depăși 20% din totalul devizului aprobat de Comisie poate fi efectuată în favoarea Beneficiarului, în aceleași condiții menționate la paragraful 2 de mai sus.

TITLUL II

Achiziționarea

ARTICOLUL 4

Generalități

Procedura de urmat pentru încheierea contractelor de lucrări, livrări și de cooperare tehnică va fi menționată în Memorandumul de finanțare, urmând principiile de mai jos.

ARTICOLUL 5

Condiții de participare

1. Cu excepția prevederilor art. 6, Comisia și Beneficiarul vor lua măsurile necesare pentru a asigura egalitatea condițiilor de participare la astfel de contracte, în special prin publicarea în timp util a invitațiilor la licitație. Anunțurile urmează să fie făcute pentru Comunitate cel puțin în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, iar pentru statele beneficiare, în jurnalul oficial corespunzător.

2. Condițiile generale ale contractelor trebuie să fie întocmite în conformitate cu modelele din uzanța internațională, cum ar fi reglementările generale și condițiile pentru contractele de livrări finanțate din fondurile PHARE.

ARTICOLUL 6

Derogarea de la procedurile standard

Acolo unde este recunoscută urgența situației sau unde aceasta este justificată pe baza naturii, a importanței reduse sau a unor caracteristici particulare ale anumitor măsuri (de exemplu: operațiuni de finanțare în două stagii, operațiuni multifazate, specificații tehnice particulare etc.) și ale contractelor respective, Beneficiarul poate, de acord cu Comisia, să autorizeze în mod excepțional:

- acordarea contractelor în urma unor invitații restrânse la licitație;
- încheierea contractelor prin acord direct;
- realizarea contractelor prin departamente de lucrări publice.

O astfel de derogare trebuie să fie menționată în Memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 7

Acordarea contractelor de lucrări și livrări

Comisia și Beneficiarul se vor asigura că pentru fiecare operațiune oferta selectată este cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, în special din punct de vedere al calificărilor și al garanțiilor oferite de licitatori, al costului și al calității serviciilor, al naturii și al condițiilor de execuție a lucrărilor sau a livrărilor, al costului lor de utilizare și al valorii tehnice.

Rezultatele invitațiilor la licitație vor trebui publicate în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene cât mai repede posibil.

ARTICOLUL 8

Contractele de cooperare tehnică

1. Contractele de cooperare tehnică, care pot lua forma contractelor pentru studii, supravegherea lucrărilor sau de asistență tehnică vor fi încheiate după negocierea directă cu consultantul sau, dacă se justifică din punct de vedere tehnic, economic sau financiar, ca urmare a invitației la licitație.

2. Contractele vor trebui să fie întocmite, negociate și încheiate fie de Beneficiar, fie de Comisie, atunci când se prevede astfel în Memorandumul de finanțare.

3. În situația în care contractele urmează să fie întocmite, negociate și încheiate de Beneficiar, Comisia va propune o listă scurtă cu unul sau mai mulți candidați, pe baza criteriilor de garantare a calificărilor, a experienței și a independenței lor și ținând seama de disponibilitatea acestora pentru proiectul în chestiune.

4. În cazul unei proceduri directe de negociere, când Comisia a propus mai mulți candidați, Beneficiarul este liber să aleagă dintre cei propuși candidatul cu care intenționează să încheie contractul.

5. Când există recurs la o procedură de licitare, contractul va fi acordat candidatului care a înaintat oferta confirmată de Beneficiar și de Comisie ca fiind cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

TITLUL III

Acordarea de facilități

ARTICOLUL 9

Privilegii generale

Personalului care participă la măsurile finanțate de Comunitate, precum și membrilor familiei acestuia li se pot

acorda avantaje, privilegii și scutiri nu mai puțin favorabile decât cele acordate în mod obișnuit altor străini angajați în statul Beneficiarului, în cadrul oricăror alte acorduri bilaterale sau multinaționale ori aranjamente pentru programe de asistență economică și de cooperare tehnică.

ARTICOLUL 10

Facilități de stabilire, instalare, intrare și rezidență

În cazul contractelor de lucrări, de livrări sau de servicii, persoanele fizice sau juridice eligibile pentru participarea la procedurile de licitație vor avea drept de instalare temporară și de rezidență în cazurile în care importanța contractului justifică aceasta. Acest drept va fi obținut numai după emiterea invitației de participare la licitație și va servi personalului necesar în vederea efectuării studiilor preparatorii pentru redactarea ofertelor, și va expira la o lună după desemnarea contractantului.

Beneficiarul va permite personalului care ia parte la contractele de lucrări, livrări sau servicii finanțate de Comunitate și membrilor apropiați ai familiei lui să intre în statul Beneficiarului, să se stabilească în stat, să lucreze acolo și să părăsească statul respectiv, așa cum o justifică natura contractului.

ARTICOLUL 11

Importul și reexportul de echipament

Beneficiarul va acorda permisele necesare pentru importul de echipament profesional cerut pentru executarea măsurii, în conformitate cu legile, regulile și reglementările în vigoare ale Beneficiarului.

Beneficiarul va acorda în plus persoanelor fizice și juridice care au executat contracte de lucrări, livrări sau servicii permisele necesare pentru reexportul echipamentului menționat.

ARTICOLUL 12

Controlul importurilor și al schimburilor valutare

Pentru executarea măsurilor Beneficiarul se obligă să acorde autorizații de import, precum și autorizații pentru achiziționarea valutei necesare și să aplice reglementările naționale privind controlul asupra schimburilor valutare, fără discriminare între statele membre ale Comunității, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia, Slovenia și fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

Beneficiarul va acorda permisele necesare pentru repatrierea fondurilor permise pentru executarea măsurii, conform reglementărilor de control al schimburilor valutare în vigoare în statul Beneficiarului.

ARTICOLUL 13

Impozitare și vamă

1. Plata impozitelor, a taxelor vamale și a taxelor de import nu va fi finanțată din Finanțarea gratuită a CEE.

2. Importurile în baza contractelor de livrări încheiate de autoritățile Beneficiarului și finanțate din Finanțarea gratuită a CEE vor putea intra în statul Beneficiarului fără a fi supuse taxelor vamale, altor taxe de import, impozitelor sau unui regim fiscal cu efect echivalent.

Beneficiarul va asigura ca importurile respective să fie eliberate din punctul de intrare pentru a fi livrate către contractant, așa cum se prevede în contract, și pentru folosința imediată conform cerințelor pentru implementarea normală a contractului, fără a ține seama de întâzieri sau de dispute în ceea ce privește stabilirea taxelor vamale, a plăților sau a impozitelor menționate mai sus.

3. Contractele pentru livrări sau servicii oferite de firme externe sau românești, finanțate din Finanțarea gratuită a CEE, nu vor fi supuse în statul Beneficiarului plății T.V.A., timbrului fiscal sau taxelor de înregistrare ori altor impuneri fiscale având efect similar, indiferent dacă aceste taxe există sau urmează să fie instituite.

4. Persoanele fizice și juridice, inclusiv personalul expatriat din statele membre ale Comunității Europene, care execută contracte de cooperare tehnică finanțate din Finanțarea gratuită a CEE, vor fi scutite de la plata impozitului pe profit și pe venit în statul Beneficiarului.

5. Efectele personale și gospodărești importate pentru uz personal de către persoanele fizice (și membrii familiilor lor), altele decât cele achiziționate local, angajate în îndeplinirea sarcinilor definite în contractele de cooperare tehnică, vor fi scutite de taxe vamale, de import, de alte taxe și impozite fiscale cu același efect, efectele personale și gospodărești respective urmând să fie reexportate sau să se dispună de ele în țară conform reglementărilor în vigoare în statul Beneficiarului, după terminarea contractului.

6. Persoanele fizice și juridice care importă echipament profesional, așa cum se prevede în art. 11, dacă solicită astfel, vor beneficia de sistemul de admitere temporară, așa cum este definit prin legislația națională a Beneficiarului în ceea ce privește echipamentul respectiv.

TITLUL IV

Executarea contractelor

ARTICOLUL 14

Originea livrărilor

Beneficiarul se declară de acord că, atunci când Comisia nu autorizează altfel, materialele și livrările necesare pentru executarea contractelor trebuie să fie originare din Comunitate, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Lituania, Letonia, Polonia, România, Slovacia, Slovenia și fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

ARTICOLUL 15

Proceduri de efectuare a plăților

1. Pentru contractele finanțate din Finanțarea gratuită a CEE documentele de licitație vor fi întocmite și plățile vor fi

efectuate fie în Unități Europene de Cont (ECU) sau, conform legilor și reglementărilor privind schimbul valutar ale Beneficiarului, în valuta Beneficiarului ori în valuta statului în care ofertantul își are înregistrat sediul de afaceri sau în valuta statului în care sunt produse livrările.

2. Când documentele de licitație sunt întocmite în ECU, plățile în cauză vor fi efectuate, în mod corespunzător, în valuta prevăzută în contract, pe baza ratei de schimb a ECU din ziua precedentă efectuării plății.

3. Beneficiarul și Comisia vor lua toate măsurile necesare pentru a asigura execuția plăților în cel mai scurt timp posibil.

TITLUL V

Colaborarea dintre Comisie și Beneficiar

ARTICOLUL 16

Inspecție și evaluare

1. Comisia va avea dreptul să își trimită proprii agenți sau reprezentanții corespunzător autorizați pentru a aduce la îndeplinire orice misiune tehnică, financiară sau de audit pe care o consideră necesară pentru a urmări execuția măsurii. În orice caz Comisia va comunica în avans autorităților Beneficiarului trimiterea unor astfel de misiuni.

Beneficiarul va pune la dispoziție toate informațiile și documentele care vor fi solicitate de Comisie și va lua toate măsurile pentru a facilita munca persoanelor împuternicite să aducă la îndeplinire evaluările sau inspecțiile.

2. Beneficiarul:

a) va păstra înregistrări și documente contabile adecvate pentru identificarea lucrărilor, a livrărilor sau a serviciilor finanțate în baza Memorandumului de finanțare, conform procedurilor legale de contabilitate;

b) va asigura ca agenții sau reprezentanții mai sus menționați ai Comisiei să aibă dreptul de a inspecta toată documentația și înregistrările contabile relevante privitoare la cele finanțate în baza Memorandumului de finanțare și va asista Curtea de Conturi a Comunității Europene în executarea evaluării contabile privind utilizarea Finanțării gratuite a CEE.

Comisia va putea, de asemenea, să execute o evaluare ulterioară și o evaluare contabilă finală a programului. Evaluarea ulterioară va analiza realizarea obiectivelor/scurșurilor programelor, precum și impactul asupra dezvoltării și restructurării sectorului implicat.

Evaluarea contabilă finală va examina datele financiare la nivel local ale programului, oferind o părere independentă asupra corectitudinii și compatibilității contractelor și plăților, precum și asupra conformității lor cu prevederile Memorandumului de finanțare. Evaluarea contabilă va stabili balanța fondurilor neangajate și/sau necheltuite care vor fi rambursate Comisiei.

ARTICOLUL 17

Urmarea măsurilor

Ca urmare a executării măsurii Comisia poate solicita orice explicație și, atunci când este necesar, poate cădea de acord cu Beneficiarul asupra unei noi orientări în ceea ce privește măsura care să fie considerată mai bine adaptată obiectivelor avute în vedere.

Beneficiarul va face rapoarte către Comisie, conform planului menționat în Memorandumul de finanțare, pe toată perioada de execuție a măsurii, și asupra completării acesteia după încheiere.

Comisia, pe baza rapoartelor și, după caz, a evaluării ulterioare, va proceda la închiderea oficială a programului și va informa țara beneficiară despre data închiderii oficiale a programului.

TITLUL VI

Prevederi generale și finale

ARTICOLUL 18

Consultări – dispute

1. Orice problemă legată de executarea sau interpretarea Memorandumului de finanțare sau a acestor Condiții

generale va fi subiect de consultare între Beneficiar și Comisie, conducând, în cazul în care este necesar, la un amendament la Memorandumul de finanțare.

2. În situația în care se constată neîndeplinirea unei obligații stabilite în Memorandumul de finanțare și în aceste Condiții generale, care nu a fost subiect al unor măsuri de remediere luate în timp util, Comisia va putea suspenda finanțarea măsurii, după consultarea cu Beneficiarul.

3. Beneficiarul poate renunța total sau parțial la execuția măsurii. Părțile contractante vor stabili detaliile respectivei renunțări printr-un schimb de scrisori.

ARTICOLUL 19

Anunț – adrese

Orice anunț și orice acord între părți prevăzute aici trebuie să aibă forma unei comunicări scrise, cu referire explicită la numărul și la titlul măsurii. Astfel de anunțuri sau de acorduri vor fi făcute prin scrisoare adresată părții autorizate să primească cele menționate și vor fi trimise la adresa anunțată de partea respectivă. În caz de urgență sunt permise comunicări prin telefax, comunicări telegrafice sau prin telex, care vor fi considerate valabile, cu condiția confirmării imediate prin scrisoare. Adresele sunt menționate în Memorandumul de finanțare.

ANEXA B**ARBITRAJ**

Orice dispută între părțile contractante, rezultând din Acordul-cadru sau din Memorandumul de finanțare, care nu este rezolvată prin aplicarea procedurilor menționate la art. 18 din Condițiile generale referitoare la Memorandumul de finanțare va fi supusă arbitrării de către un Tribunal de arbitraj, după cum urmează:

Părțile la arbitraj vor fi Beneficiarul, pe de o parte, și Comisia, pe de altă parte.

Tribunalul de arbitraj va fi compus din 3 arbitri, numiți după cum urmează:

– un arbitru va fi numit de Beneficiar;

– al doilea arbitru va fi numit de Comisie;
– al treilea arbitru, denumit în continuare *conducător*, va fi numit prin acordul părților sau, în cazul unui dezacord, de secretarul general al O.N.U.

Dacă nici una dintre părți nu reușește să numească un arbitru, acesta va fi numit de conducător.

Dacă un arbitru numit conform acestei proceduri demisionează, decedează sau devine incapabil să își desfășoare activitatea, un alt arbitru va fi numit în același mod ca și arbitrul căruia îi ia locul; un astfel de succesori va avea toate puterile și îndatoririle arbitrului inițial.

ANEXA nr. 2(C)**CONDIȚII GENERALE****1. Obiective, descriere și condiționalitate**

1.1. Obiectivele generale ale Programului PHARE de cooperare transfrontalieră (CBC) dintre România și Bulgaria sunt:

• promovarea bunei vecinătăți și a stabilității în regiunile de frontieră ale țărilor din Europa Centrală și de Est prin finanțarea de proiecte ce vor aduce beneficii concrete regiunilor și comunităților de pe ambele părți ale frontierei;

• promovarea cooperării între regiunile de frontieră din ambele țări, în scopul sprijinirii acestor regiuni pentru a trece peste problemele specifice de dezvoltare care pot apărea, *inter alia*, din locul pe care îl ocupă în economiile naționale, în interesul comunităților locale și într-o manieră compatibilă cu protecția mediului;

• promovarea creării și dezvoltării viitoare a rețelelor de cooperare în fiecare parte a frontierei și stabilirea unor legături între acestea și rețelele vaste ale Comunității.

1.2. Obiectivele specifice și rezultatele programului se reflectă în următoarele domenii prioritare:

• îmbunătățirea infrastructurii existente în domeniile energetic și de transporturi, urmărindu-se completarea dezvoltării rețelelor transeuropene în conformitate cu orientările adoptate de Comisia Europeană (subprogramul 1), pe bază de propuneri de proiecte privind:

– Sectorul energetic — îmbunătățirea relațiilor transfrontaliere între cele două țări prin asigurarea aprovizionării continue cu gaz natural;

– Sectorul transporturilor — îmbunătățiri ale Coridorului paneuropean IV (Dresda/Nürnberg – Constanța/Salonic/Istanbul) și IX (Marea Baltică – Marea Egee, pe sectorul București/Dimitrovgrad);

• promovarea protecției mediului înconjurător prin stabilirea unui sistem comun de monitorizare a aerului de-a lungul Dunării și prin armonizarea legislației din domeniu a celor două țări conform standardelor CE (subprogramul 2);

• identificarea proiectelor viitoare în sectorul dezvoltării regionale, în scopul finanțării viitoare prin programele PHARE CBC sau alte fonduri ale CE (subprogramul 3).

Prioritatea 01: Proiecte în domeniile energetic și transporturi, în cadrul rețelelor transeuropene

Proiectele RO9911.01.01 și BG9916.01.01 — Modernizarea echipamentului de frontieră al Stației de măsurare a gazelor Negru Vodă (România) și Kardam (Bulgaria) de pe conducta de gaze România – Bulgaria

1. Proiectul comun propus (**Modernizarea echipamentului de frontieră Negru Vodă la traversarea de către conducta de gaz a frontierei comune**) este format din două proiecte „în oglindă”. Finanțarea este justificată în această privință prin principalul obiectiv, cel de aducere a infrastructurii de tranzit a gazelor în ambele părți ale frontierei la standardele internaționale și conform directivei CE, ceea ce va fi în beneficiul dezvoltării rețelelor de gaze transeuropene.

2. Aranjamentele de securitate la graniță, în special pentru construcții în zona restricționată, vor fi specificate în documentele de licitație.

3. Romgaz și Bulgargaz vor furniza toate informațiile necesare și echipamentul de inspecție pentru consultantul însărcinat cu definitivarea designului.

4. Datorită faptului că proiectul este format din două părți „oglină” în România și Bulgaria, vor avea loc proceduri de licitare comune cu costuri separate, iar fiecare țară va încheia propriul său contract.

Proiectul RO9911.01.02 — Reabilitarea suprastructurii de cale ferată și Continuarea lucrărilor de siguranță ale infrastructurii la podul Giurgiu – Ruse

1. Proiectul constă în suprastructura de cale ferată și lucrări de reabilitare ale infrastructurii de cale ferată/șosea ale podului Giurgiu–Ruse peste Dunăre, deoarece o

deteriorare viitoare a podului ar afecta serios traficul internațional între România și Bulgaria și, în general, rețelele de transport din această zonă.

2. Activitățile întreprinse vor susține construcția și modernizarea coridoarelor de transport paneuropene IV și IX și integrarea lor viitoare în rețelele de transport Trans-europene ale UE, conform cerințelor Regulamentului Comisiei (EC) nr. 2760/98, art. 5.1 (e).

3. Acest proiect (reabilitarea suprastructurii podului de cale ferată și consolidarea cursului râului) este un proiect „în oglindă” de lucrări al părții de pod din Bulgaria, finanțat prin Programul PHARE multițară și este de facilitare a tranzitului completat de reabilitarea aflată în derulare a pilelor și de lucrările de întreținere a cursului râului în zona română, finanțate prin programele PHARE 1995 multițară de facilitare a tranzitului (reabilitarea culeelor și a pilelor și întreținerea râului — faza 1) și 1997 (reabilitarea culeelor și a pilelor și întreținerea râului — faza 2).

4. Se consideră, de asemenea, a fi complementar cu îmbunătățirea viitoare a gării din Ruse, proiect pentru Bulgaria, propunerea spre finanțare pe următorii ani ca prioritate pe termen mediu, în cadrul Programului PHARE CBC.

Proiectul BG9916.01.02 — Construirea unui adăpost de iarnă pentru trecerea fluviului Dunărea pe timp de iarnă (primul nivel)

1. Datorită primului nivel al construcției amplasamentului, 22 de nave cu mărimea 12/71 m și cu un tonaj de maximum 900 t vor avea posibilitatea să staționeze peste iarnă în acest loc, comparativ cu capacitatea actuală de 10 vase.

2. Proiectul include construcția parțială a unui zid gravitațional vertical de chei cu infrastructura adițională: sistem de furnizare a apei și drenare, aparataj electric de conexiune în cabină și un sistem de iluminare a amplasamentului.

3. Construcția adăpostului de iarnă va aduce următoarele beneficii Bulgariei și României:

• creșterea siguranței la intrarea în portul Ruse și la intrarea în terminalul de încărcare din punctul de vedere al gabaritului navelor, care permit navigarea din Dunăre direct în adăpostul de iarnă;

• reducerea numărului de cazuri de urgență privind vasele fluviale în ambele țări;

• dezvoltarea infrastructurii de comunicație din regiune;

• îmbunătățirea calității apei și a microclimatului din zonă.

4. Principalul impact transfrontalier:

• creșterea siguranței de navigație pe fluviul Dunărea;

• impactul pozitiv asupra mediului înconjurător și asupra climei;

• scăderea numărului de șomeri în regiunea Ruse.

Prioritatea 02: Proiecte de protecție a mediului înconjurător

Proiectele RO9911.02.01 și BG9916.02.01 — Sistemul de monitorizare comună a calității aerului în orașele de frontieră românești/bulgărești din Dunărea de Jos

1. Activitățile întreprinse vor fi în spiritul cerințelor Regulamentului Comisiei (EC) nr. 2.760/98, art. 5.1 c), care se referă la necesitatea de management al mediului înconjurător și de prevenire a poluării, ce se ocupă cu problemele exacerbate de apropierea de granițele externe.

2. Ambele țări trebuie să ia în considerare rezultatele furnizate de evaluarea unui expert independent, în scopul stabilirii unor proceduri comune de management al sistemului de monitorizare comună. Comisia Europeană va fi de acord să asigure echipamentul necesar doar după stabilirea procedurilor menționate mai sus.

3. Un program de control al poluării aerului este pe cale să fie aprobat de ambele ministere și constă într-un șir de acțiuni care să asigure standardele de calitate a aerului.

4. Datorită faptului că proiectul este format din două părți „oglină” în România și Bulgaria, vor avea loc proceduri de licitare comune cu costuri separate, iar fiecare țară va încheia propriul său contract.

Prioritatea 03: Planul de Dezvoltare Regională

Proiectul BG9916.03.01: Pregătirea Planului de dezvoltare a cooperării

Acest proiect constă în pregătirea unui plan de cooperare transfrontalieră care va evalua infrastructura locală și regională existentă (mediul înconjurător, facilități de comunicare și alte utilități), potențialul de dezvoltare economică, cooperare culturală și în domeniul afacerilor în regiunile de frontieră din ambele țări. Importanța planului de cooperare trebuie văzută prin prisma amândurora ca un proces care va îmbunătăți capacitatea regiunii în termenii dezvoltării regionale și a unui output final sub forma unui document care va identifica prioritățile și măsurile pentru dezvoltarea regiunii de frontieră și va include un plan de acțiune care identifică un număr de proiecte indicative pentru ambele țări.

Proiectul 03.01 va finanța acțiuni pentru ambele țări. Se intenționează ca în cadrul Programului PHARE 2000 CBC România să constituie din surse proprii un fond echivalent.

2. Buget

România:

Nr. art.	România—Alocare	PHARE CBC 1999			Beneficiar	IFI	Alte surse	Total
		Investiția	Dezvoltare instituțională	Total PHARE CBC 1999				
RO9911.01	Subprogramul 1: proiecte în domeniile energetic și transporturi, în cadrul celor zece	3,8	—	3,8	0,91	—	0	4,71
RO9911.01.01	Modernizarea echipamentului la frontiera Negru Vodă și Kardam în locul în care conducta de gaze traversează frontiera comună	1,52	—	1,52	0,15	—		1,67
RO9911.01.02	Reabilitarea suprastructurii podului/căii ferate Giurgiu-Ruse și continuarea lucrărilor de siguranță a infrastructurii	2,28		2,28	0,76			3,04
RO9911.02	Subprogramul 02: Proiecte de protejare a mediului înconjurător	1,2	0	1,2	0,5	—	0	1,7
RO9911.02.01	Sistemul de monitorizare comună a calității aerului în orașele de la frontiera româno-bulgară pe Dunărea de Jos	1,2	0	1,2	0,50	—		1,7
	Subprogramul 03: Planuri de dezvoltare regională	0	0	0	0	0	0	0
	Pregătirea planului de dezvoltare a cooperării	0	—		—			0
	TOTAL:	5	0	5	1,41	0	0	6,41

Bulgaria:

Nr. art.	România–Alocare	PHARE CBC 1999			Beneficiar	IFI	Alte surse	Total
		Investiția	Dezvoltare instituțională	Total PHARE CBC 1999				
BG9916.01	Subprogramul 1: proiecte în domeniile energetic și transporturi, în cadrul celor zece	3,2	—	3,2	0,52	—	0	3,72
BG9916.01.01	Modernizarea echipamentului la frontiera Negru Vodă și Kardam în locul în care conducta de gaze traversează frontiera comună	1,6	—	1,6	0,20	—		1,8
BG9916.01.02	Construirea unui adăpost de iarnă pe Dunăre	1,6		1,6	0,32		0	1,92
BG9916.02	Subprogramul 02: Proiecte de protejare a mediului înconjurător	1,2	0	1,2	0,09	—	0	1,29
BG9916.02.01	Sistemul de monitorizare comună a calității aerului în orașele de la frontiera româno-bulgară pe Dunărea de Jos	1,2	0	1,2	0,09	—		1,29
BG9916.03	Subprogramul 03: Planuri de dezvoltare regională	0,6	0	0,6	0	0	0	0,6
BG9916.03.01	Pregătirea planului de dezvoltare a cooperării	0,6	—	0,6	—			0,6
TOTAL:		5	0	5	0,61	0	0	5,61

3. Aranjamente de implementare**3.1. Comitetul mixt de monitorizare și programare**

Un comitet mixt de cooperare (CMC) a fost înființat pornindu-se de la cerințele din Regulamentul Comisiei nr. 2.760/98, art. 7(1).

Copreședinții CMC sunt la nivel de:

- secretar de stat/Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului din România;
- ministru adjunct/Ministerul Lucrărilor Publice și Dezvoltării Regionale din Bulgaria.

Copreședinții stabilesc componența delegațiilor lor la CMC, la nivel central și local al administrației publice, și pot înființa grupuri de lucru pe domenii, formate din reprezentanți ai autorităților locale și experți din ministerele și alte instituții implicate. Aceste grupuri de lucru vor revedea toate detaliile privind progresul fiecărui proiect, făcând recomandări pe aspecte de management și evaluare, vor raporta către CMC.

Reprezentanții Comisiei Europene vor participa la întâlnirile CMC în calitate de membri. Ei vor examina conformitatea cu regulile UE, cu cerințele proiectelor și măsurilor propuse și ale aranjamentelor de implementare, având în vedere complementaritatea propunerilor de proiecte privind componenta PHARE CBC cu Bulgaria.

Întrunirile obișnuite ale CMC se vor ține la fiecare 6 luni pentru analizarea programului, în fiecare dintre țările avute în vedere, pentru a evalua progresul înregistrat în direcția atingerii obiectivelor stabilite. Întrunirile extraordinare pot fi necesare în perioada de pregătire a programelor și a propunerilor financiare anuale sau în cazul unor situații speciale privind implementarea. Asemenea întruniri pot avea loc oricând, cu acordul copreședinților sau al Comisiei. Întrunirile extraordinare organizate la cererea Comisiei vor fi ținute la Bruxelles.

Pregătirea rapoartelor, a agendei și a minuterilor reuniunilor CMC va fi realizat de copreședinți și de serviciile acestora.

În particular, prin consens, CMC trebuie:

- să își expună opinia cu privire la prioritățile, obiectivele și măsurile propuse privind CBC, care vor fi incluse în Documentul comun de programare;
- să aprobe selectarea anuală finală a propunerilor de proiecte;
- să primească rapoartele privind progresul înregistrat, analizele și evaluările programelor deja aprobate și ale părților lor componente;
- să inițieze și să susțină activități ce pot promova măsurile CBC și care fac mai eficiente programele CBC prezente și viitoare.

3.2. *România*

Programul va fi gestionat în conformitate cu procedurile Sistemului de implementare descentralizat PHARE (SID). Coordonatorul național al asistenței (CNA) va avea responsabilitatea asupra problemelor de ansamblu în ceea ce privește programarea, monitorizarea și implementarea programelor PHARE.

Fondul Național (FN) din cadrul Ministerului Finanțelor, condus de Responsabilul național cu autorizarea plăților (RNA), va superviza gestionarea financiară a programului și va avea întreaga responsabilitate privind toate aspectele legate de controlul financiar și de raportarea către CE. Autoritatea Națională de Control Financiar va asigura efectuarea unui control financiar adecvat privind implementarea programului.

Comisia va transfera fonduri către FN în conformitate cu Memorandumul de înțelegere încheiat între Comisie și Guvernul României. Fondurile vor fi transferate la solicitarea responsabilului național cu autorizarea plăților (RNA). După semnarea Memorandumului de finanțare și a aranjamentelor de finanțare dintre Fondul Național și agențiile de implementare, o sumă de până la 20% din valoarea fondurilor va fi transferată la Fondul Național. Prevederile art. 2 și 13 din Memorandumul de înțelegere, privind Fondul Național, trebuie îndeplinite. În plus, RNA trebuie să trimită Comisiei numirea responsabilului cu autorizarea plăților (RAP) și o descriere a sistemului legat de fluxul tranzacțional dintre Fondul Național și agențiile de implementare (AI).

Se vor face patru alimentări ale fondului de până la 20% din valoarea fondurilor gestionate local sau de până la o valoare egală cu cea a bugetului, în varianta care presupune cea mai mică sumă. Prima alimentare se va face când plățile efectuate de către AI însumează 10% din buget. A doua alimentare poate fi solicitată atunci când plățile efectuate însumează 30% din bugetul total în vigoare. A treia alimentare se va face atunci când suma plăților efectuate va atinge punctul de 50%, iar cea de-a patra alimentare și ultima, atunci când suma plătită reprezintă 70% din bugetul total. Dacă totalul fondurilor depozitate la FN și la AI depășește 10% din bugetul total de contractare în vigoare, nu sunt admise cereri de alimentare decât cu aprobarea prealabilă a Comisiei. În mod excepțional, Responsabilul național cu autorizarea finanțării PHARE (NAO) poate solicita în avans o sumă mai mare

de 20%, în conformitate cu procedurile prevăzute în Memorandumul de înțelegere menționat anterior.

Agenția de implementare a Programului pentru partea română este Oficiul de Plăți și Contractare PHARE (OPCP) din cadrul Ministerului Finanțelor. Autoritatea de implementare care va acționa în calitate de coordonator al Programului este Agenția Națională de Dezvoltare Regională (ANDR).

Fondul Național va transfera fonduri către Agenția de implementare conform acordurilor de finanțare semnate între FN și agențiile de implementare. Acordul de finanțare va fi anexat în prealabil de către Comisia Europeană. În cazul în care FN este el însuși agentul de plată pentru AI, nu se vor face transferuri de fonduri din cadrul FN către AI. AI va fi condusă de un responsabil cu autorizarea plăților (RAP), numit de responsabilul național cu autorizarea plăților (RNA), după consultări cu coordonatorul național al asistenței (CNA). RNA va fi responsabil de toate operațiunile efectuate de AI.

Fondul Național va deschide la Banca Națională a României sau la altă bancă, convenită în prealabil cu Comisia, un cont în euro, purtător de dobândă, pe care îl va gestiona într-un sistem contabil separat. Valoarea dobânzii va fi raportată Comisiei. Dobânda poate fi re-investită în program, pe baza unei cereri înaintate de RNA și aprobată de Comisie. Aceleași proceduri se vor aplica și în cazul oricăror alte fonduri transferate de la FN către AI.

Responsabilul național cu autorizarea plăților (RNA) și responsabilul cu autorizarea plăților (RAP) vor asigura pregătirea tuturor contractelor în conformitate cu procedurile stabilite de Manualul SID și cu prevederile de la 6.4.

Toate contractele trebuie încheiate până la 31 decembrie 2001.

Toate plățile trebuie efectuate până la 31 decembrie 2002, cu excepția proiectului RO9911.01.02 — Reabilitarea podului Giurgiu/Ruse, pentru care data limită de efectuare a plăților este 31 decembrie 2003.

Orice fonduri nefolosite până la datele menționate mai sus vor fi rambursate Comisiei.

Pentru acele contracte pentru care fondurile reținute pe o perioadă de garanție ce depășește perioada de efectuare a plăților, toate fondurile legate de aceste contracte, așa cum au fost calculate de RNA și stabilite de Comisie, vor fi plătite către AI înaintea închiderii oficiale a programului. AI își va asuma întreaga responsabilitate privind depozitarea fondurilor până la efectuarea ultimelor plăți și va urmări ca fondurile respective să fie utilizate pentru efectuarea plăților legate de clauzele de reținere. AI va fi responsabilă cu îndeplinirea obligațiilor contractorilor prevăzute în clauzele privind reținerile de bani. Dobânzile provenite din depozitarea fondurilor vor fi transferate către Comisie după efectuarea plății finale către contractori. Fondurile rămase după efectuarea ultimei plăți către contractori vor fi rambursate Comisiei. RNA va informa anual Comisia privind utilizarea fondurilor depuse în conturi garantate, asupra plăților făcute și dobânzilor înregistrate.

AI (OPCP) va avea responsabilitatea privind aspectele generale ale implementării Programului, inclusiv: aprobarea termenilor de referință, a documentelor de licitație, criteriilor de evaluare, evaluarea ofertelor, semnarea contractelor, autorizarea și plata facturilor. OPCP va colabora cu ANDR, ce a fost nominalizat de către Guvernul României drept coordonator național pentru programele CBC, cu instituțiile beneficiare prezentate mai jos, în redactarea termenilor de referință, a documentelor de licitație, criteriilor de evaluare, în evaluarea ofertelor, negocierea contractelor, emiterea facturilor etc. Pentru contractele de lucrări desfășurate sub regulile FIDIC, va acționa în calitate de angajator un oficial numit de Beneficiarul proiectului, toate facturile necesitând certificarea de către un inginer independent angajat în cadrul Programului.

Instituțiile beneficiare ale proiectului raportează lunar către Agenția de implementare CBC, transmițând un exemplar al raportului Delegației CE, care va cuprinde programarea angajamentelor financiare și plăților efectuate și suficiente detalii care să permită evaluarea progresului înregistrat și ceea ce mai rămâne de realizat.

Instituțiile beneficiare sunt:

- Departamentul de dezvoltare din cadrul Companiei Naționale a Gazului — Romgaz și Ministerul Industriei și Comerțului (Proiectul RO9911.01.01). Romgaz va înființa o echipă de lucru cu experți permanenți.

- Ministerul Transporturilor și CFR — S.A. (Proiectul RO9911.01.02). Va fi formată o echipă de experți permanenți în cadrul companiei naționale.

- Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului (Proiectul RO9911.02.01). Ministerul va forma o echipă de experți permanenți.

- Agenția Națională de Dezvoltare Regională (Proiectul BG9916.03.01).

3.3. *Bulgaria*

Programul va fi gestionat în conformitate cu procedurile Sistemului de implementare descentralizat PHARE (SID). Coordonatorul național al asistenței (CNA) va avea responsabilitatea asupra problemelor de ansamblu în ceea ce privește programarea, monitorizarea și implementarea programelor PHARE.

Fondul Național (FN) din cadrul Ministerului Finanțelor, condus de Responsabilul național cu autorizarea plăților (RNA) va superviza gestionarea financiară a Programului, și va avea întreaga responsabilitate privind toate aspectele legate de controlul financiar și de raportarea către CE. Autoritatea Națională de Control Financiar va asigura efectuarea unui control financiar adecvat privind implementarea Programului.

Comisia va transfera fonduri către Fondul Național în conformitate cu Memorandumul de înțelegere încheiat între Comisie și Guvernul Bulgariei. Fondurile vor fi transferate la solicitarea Responsabilului național cu autorizarea plăților (RNA). După semnarea Memorandumului de finanțare și a aranjamentelor de finanțare între Fondul Național și

agențiile de implementare, o sumă de până la 20% din valoarea fondurilor va fi transferată la Fondul Național. Prevederile art. 2 și 13 din Memorandumul de înțelegere, privind Fondul național, trebuie îndeplinite. Mai mult chiar, NAO trebuie să trimită Comisiei numirea responsabilului cu autorizarea plăților (RAP) și o descriere a sistemului legat de fluxul tranzacțional dintre Fondul Național și agențiile de implementare (AI). Se vor face patru alimentări ale fondului de până la 20% din valoarea fondurilor gestionate local sau de până la o valoare egală cu cea a bugetului, în varianta care presupune cea mai mică sumă. Prima alimentare se va face când plățile efectuate de către AI însumează 10% din buget. A doua alimentare poate fi solicitată atunci când plățile efectuate însumează 30% din bugetul total în vigoare. A treia alimentare se va face atunci când suma plăților efectuate va atinge punctul de 50%, iar cea de a patra alimentare și ultima, atunci când suma plătită reprezintă 70% din bugetul total. Dacă totalul fondurilor depozitate la Fondul Național și la AI depășește 10% din bugetul total de contractare în vigoare, nu sunt admise cereri de alimentare decât cu aprobarea prealabilă a Comisiei. În mod excepțional, Responsabilul național cu autorizarea plăților (RNA) poate solicita în avans o sumă mai mare de 20%, în conformitate cu procedurile prevăzute în Memorandumul de înțelegere menționat anterior.

Agenția de implementare (AI) a Programului este Ministerul Dezvoltării Regionale și Lucrărilor Publice.

Fondul Național va deschide la Banca Națională a României sau la altă bancă, convenită în prealabil cu Comisia, un cont în euro, purtător de dobândă, pe care îl va gestiona într-un sistem contabil separat. Valoarea dobânzii va fi raportată Comisiei. Dobânda poate fi reinvestită în Program, pe baza unei cereri înaintate de NAO și aprobată de Comisie. Aceleași proceduri se vor aplica și în cazul oricăror alte fonduri transferate de la FN către AI.

Responsabilul național cu autorizarea plăților (RNA) și responsabilul cu autorizarea plăților (RAP) vor asigura pregătirea tuturor contractelor în conformitate cu procedurile stabilite de Manualul SID și cu prevederile de la 6.4.

Toate contractele trebuie încheiate până la 31 decembrie 2001.

Toate plățile trebuie efectuate până la 31 decembrie 2002.

Orice fonduri nefolosite până la datele mai sus menționate vor fi rambursate Comisiei.

Pentru acele contracte pentru care fondurile reținute pe o perioadă de garanție ce depășește perioada de efectuare a plăților, toate fondurile legate de aceste contracte, așa cum au fost calculate de RNA și stabilite de Comisie, vor fi plătite către AI înaintea închiderii oficiale a programului. AI își va asuma întreaga responsabilitate privind depozitarea fondurilor până la efectuarea ultimelor plăți și va urmări ca fondurile respective să fie utilizate pentru efectuarea plăților legate de clauzele de reținere. AI va fi responsabilă cu îndeplinirea obligațiilor contractorilor prevăzute în clauzele privind reținerile de bani. Dobânzile provenite din depozitarea fondurilor vor fi transferate către Comisie după

efectuarea plății finale către contractori. Fondurile rămase după efectuarea ultimei plăți către contractori vor fi rambursate Comisiei. RNA va informa anual Comisia privind utilizarea fondurilor depuse în conturi garantate, asupra plăților făcute și dobânzilor înregistrate.

AI CBC va avea întreaga responsabilitate privind implementarea programului, inclusiv: aprobarea termenilor de referință, a documentelor de licitație, a criteriilor de evaluare, evaluarea ofertelor, semnarea contractelor, autorizarea și plata facturilor.

Instituțiile beneficiare relevante sunt responsabile față de AI CBC pentru managementul operațional al proiectelor: redactarea termenilor de referință, a documentelor de licitație, a criteriilor de evaluare, evaluarea ofertelor, contractelor, emiterea facturilor etc. Pentru contractele de lucrări desfășurate sub regulile FIDIC, va acționa în calitate de angajator un oficial numit de Beneficiarul proiectului, toate facturile necesitând certificarea de către un inginer independent angajat în cadrul Programului.

Instituțiile beneficiare ale proiectului raportează lunar către Agenția de implementare CBC, transmițând un exemplar al raportului Delegației CE, care va cuprinde programarea angajamentelor financiare și plăților efectuate, precum și suficiente detalii care să permită evaluarea progresului înregistrat și ceea ce mai rămâne de realizat.

Instituțiile beneficiare vor colabora direct cu Delegația CE în toate aspectele legate de managementul operațional al proiectelor.

Acestea sunt:

- Departamentul de Cercetare și Dezvoltare a Bulgargaz din cadrul Comitetului pentru Energie pentru modernizarea echipamentului de frontieră în zona conductei de gaz (Proiectul BG9916.01.01). Bulgargaz va forma o echipă de lucru cu personal suficient, cu 2 experți permanenți. Asistența tehnică necesară echipei de lucru va fi asigurată și finanțată de Program;

- Departamentul pentru Programele și Proiectele de Aderare din cadrul Ministerului Mediului și Apelor pentru Sistemul de monitorizare a aerului (BG9916.02.01). În cadrul departamentului va fi înființată o echipă de lucru cu 3 experți permanenți. Asistența tehnică necesară echipei de lucru va fi asigurată și finanțată de Program;

- Centrul Național pentru Dezvoltare Regională și de Politică în Domeniul Locuințelor din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Lucrărilor Publice pentru proiectul de dezvoltare regională (Proiectul BG9916.03.01). În cadrul Centrului va fi înființată o echipă de lucru care va cuprinde 2 experți permanenți, și un comitet de supervizare a proiectului format din autorități locale relevante. Asistența tehnică necesară echipei de lucru va fi asigurată și finanțată de Program.

3.4. **Condiții speciale:**

- Fiecare proiect de construcții va include o supervizare independentă adecvată a proiectelor;

- Lucrările vor fi încredințate unor contractori precalificați cu capacitate financiară relevantă și cu experiență tehnică și în FIDIC.

4. **Monitorizare și evaluare**

Se va înființa un Comitet comun de monitorizare (CCM). Acesta va include RNA, CNA și reprezentanți ai Comisiei. CCM se va reuni cel puțin o dată pe an și va analiza toate programele PHARE în scopul evaluării progresului înregistrat în atingerea obiectivelor stabilite prin Memorandumurile de finanțare și prin Parteneriatul de aderență din fiecare țară beneficiară. CCM poate recomanda o schimbare a priorităților și/sau realocarea fondurilor PHARE.

CCM va fi asistat de subcomitete de monitorizare (SCM), care vor include CNA, RAP al fiecărui Program CBC și serviciile din cadrul Comisiei. Comitetul mixt de cooperare (CMC) va acționa în calitate de SCM pentru Programul CBC. CMC va analiza în detaliu progresul înregistrat de fiecare program, inclusiv al componentelor și contractelor acestuia, pe baza rapoartelor periodice de monitorizare și evaluare, întocmite cu sprijinul consultanților externi (în conformitate cu Manualul SID), și va înainta recomandări în ceea ce privește concepția și managementul programului, asigurând eficiența acestora. CMC va înainta către CCM rapoarte detaliate asupra tuturor programelor CBC cu finanțare PHARE.

5. **Audit și evaluare**

În cazul proiectelor implementate în cadrul programului național PHARE, Comisia poate dispune verificarea conturilor și operațiunilor Fondului Național și, după caz, ale OPCP și ale agențiilor de implementare respective, activitate efectuată de către un auditor independent, contractat de Comisie, fără prejudicierea responsabilităților Comisiei și ale Curții de Conturi a Comunității Europene, așa cum se precizează în Condițiile generale ale Acordului-cadru semnat de guvernul fiecărei țări beneficiare.

Serviciile Comisiei vor asigura desfășurarea unei evaluări ex-post după încheierea Programului.

6. **Transparență/Publicitate**

Fiecare RAP va fi responsabil pentru măsurile necesare ce trebuie luate pentru asigurarea unei publicități adecvate tuturor activităților finanțate de Program. Aceasta se va face în strânsă legătură cu Delegația Comisiei din țara beneficiară. Detalii suplimentare sunt prezentate în anexa nr. 3 „Informare și publicitate”.

7. **Condiții speciale**

În cazul în care contractările stabilite nu au putut fi realizate din motive imputabile Guvernului României și Guvernului Bulgariei, Comisia poate reanaliza Programul în vederea anulării parțiale sau totale a acestuia și/sau să realoce fondurile neutilizate în alte scopuri corespunzătoare obiectivelor Programului PHARE.

Pe perioada programului similar anterior au fost înființate deja structurile adecvate de implementare și management, dovedindu-se că părțile implicate sunt dornice să coopereze în vederea atingerii obiectivelor propuse. Fiecare proiect aprobat de CMC va fi însoțit de o scrisoare de angajament, care să confirme existența cofinanțării locale pentru beneficiari.

INFORMARE ȘI PUBLICITATE

pentru programele PHARE, ISPA și SAPARD ale Uniunii Europene

1. Scop și obiective

Informațiile și activitățile de publicitate privind asistența Uniunii Europene prin Programul PHARE sunt destinate creșterii gradului de conștientizare a publicului și a transparenței acțiunilor UE, precum și creării unei imagini consistente privind activitățile respective în toate țările beneficiare. Informarea și publicitatea privesc activitățile care primesc o contribuție de la Programul PHARE al Uniunii Europene.

2. Principii generale

Fiecare RAP responsabil cu implementarea Memorandumurilor financiare, precum și a altor forme de asistență va fi responsabil cu publicitatea la fața locului. Această acțiune se va desfășura în cooperare cu Delegația Comisiei Europene, care va fi informată asupra demersurilor făcute în acest scop.

Autoritățile naționale și regionale competente vor desfășura activitățile necesare unei aplicări efective a acestor prevederi, în colaborare cu Delegația Comisiei Europene din țara respectivă. Informarea și măsurile publicitare descrise mai jos se bazează pe prevederile reglementărilor și deciziilor ce se aplică fondurilor structurale. Acestea sunt:

— art. 32 din Reglementarea Comisiei Europene nr. 4.253/88, amendată de Reglementarea Comisiei Europene nr. 2.082/93; Buletinul Oficial al Comunităților Europene nr. L 193/20 din 31 iulie 1993;

— Decizia Comisiei din 31 mai 1994; Buletinul Oficial al Comunităților Europene nr. L 152/39 din 18 iunie 1994.

Informarea și măsurile publicitare trebuie să fie conforme cu prevederile reglementărilor și deciziilor menționate mai sus. Ghidul informativ poate fi procurat de la autoritățile locale, regionale și naționale din cadrul delegațiilor Comisiei Europene din țările beneficiare.

3. Informarea și publicitatea privind programele PHARE

Informarea și măsurile publicitare vor face subiectul unui set de măsuri coerente, definite de autoritățile naționale, regionale și locale competente, în colaborare cu Delegația Comisiei, pentru toată durata Memorandumului de finanțare, și va privi atât programele, cât și alte forme de asistență.

Costul informării și publicității privind proiectele individuale va fi suportat din bugetul alocat proiectelor respective.

În cazul implementării programelor PHARE se vor aplica măsurile menționate la lit. a) și b):

a) autoritățile competente din țara beneficiară trebuie să publice conținutul programelor și al altor forme de asistență în forma cea mai potrivită. Aceste documente trebuie distribuite corespunzător și trebuie ținute la dispoziția părților interesate. Trebuie asigurată prezentarea pe teritoriul țării beneficiare a informațiilor și materialelor publicitare produse;

b) informarea și măsurile publicitare la fața locului trebuie să cuprindă următoarele:

(i) pentru investițiile de infrastructură ce depășesc 1 milion ECU:

— panouri ridicate la fața locului, instalate în concordanță cu prevederile reglementărilor și deciziilor menționate în paragraful 2;

— panouri informative pentru lucrările de infrastructură, accesibile publicului, instalate conform prevederilor, reglementărilor și deciziilor menționate în paragraful 2 și în concordanță cu indicațiile tehnice din Ghidul informativ pus la dispoziție de Delegația Comisiei Europene din țara beneficiară;

(ii) în cazul investițiilor de producție, măsuri pentru dezvoltarea potențialului local și alte măsuri beneficiind de finanțare PHARE, ISPA sau SAPARD:

— măsuri care să conștientizeze beneficiarii potențiali și opinia publică cu privire la asistența PHARE, ISPA sau SAPARD în concordanță cu reglementările de la paragraful 3b)(i);

— măsuri adresate solicitanților de ajutoare de stat, parțial finanțate de PHARE, ISPA sau SAPARD, sub forma unei indicații în formularul care trebuie completat de acești solicitanți, care să indice faptul că parte a acestui ajutor vine din partea UE, mai ales prin programele PHARE, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu reglementările de mai sus.

4. Transparența asistenței UE în cercurile de afaceri, către potențialii beneficiari și publicul larg**4.1. Cercurile de afaceri**

Cercurile de afaceri trebuie implicate în cea mai mare măsură în asistența ce le privește direct. Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor relevante pentru diseminarea informațiilor către potențialii beneficiari, în special către întreprinderile mici și mijlocii. Acestea trebuie să cuprindă și indicații privind procedurile administrative care trebuie urmate.

4.2. Alți beneficiari potențiali

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor relevante pentru diseminarea informațiilor către toate persoanele care beneficiază sau care ar putea beneficia de măsuri de formare, angajare sau dezvoltare a resurselor umane. În acest sens se va asigura cooperarea dintre organismele de pregătire profesională implicate în angajare, grupurile de afaceri, centrele de formare și organizațiile neguvernamentale.

Formulare

Formularele emise de autoritățile locale, naționale sau regionale privind anunțarea și solicitarea de fonduri nerambursabile destinate beneficiarilor finali sau oricărei alte entități eligibile pentru acest fel de asistență vor trebui să indice faptul că UE și, în mod special, programele PHARE, ISPA sau SAPARD asigură aceste surse financiare. Notificarea de asistență transmisă beneficiarilor trebuie să

menționeze procentul sau volumul de asistență finanțat de programele amintite. În cazul în care astfel de documente poartă stema națională sau regională, trebuie să poarte și un însemn al UE de aceeași mărime.

4.3. Publicul larg

Mass-media

Autoritățile competente vor informa mass-media, în maniera cea mai potrivită, despre acțiunile cofinanțate de UE, PHARE, ISPA sau SAPARD în special. Contribuția PHARE va fi reflectată corespunzător în această informare.

În acest context demararea operațiunilor (o dată adoptate de Comisie) și fazele importante ale implementării vor face subiectul unor acțiuni de publicitate, cu precădere în mass-media regională (presă, radio, televiziune). Trebuie asigurată o colaborare corespunzătoare cu Delegația Comisiei din țara respectivă.

Cele două principii menționate mai sus se aplică anunțurilor, precum și comunicatelor de presă și comunicatelor publice.

Acțiuni informative

Organizarea de acțiuni informative, cum ar fi conferințe, seminarii, târguri și expoziții, în legătură cu implementarea operațiunilor parțial finanțate de programele PHARE, ISPA sau SAPARD, va urmări să facă explicită participarea UE. În acest context se vor expune steagurile UE în camerele unde au loc întâlniri și se pune emblema UE pe documente, în funcție de situație. Delegația Comisiei din țara beneficiară va ajuta, după necesități, la pregătirea și implementarea acestui tip de acțiuni.

Materiale informative

Publicațiile (cum ar fi broșuri și pliante) despre programe și măsuri similare, finanțate sau cofinanțate de PHARE, ISPA sau SAPARD trebuie să conțină pe prima pagină o indicare clară a participării UE, precum și simbolul UE, în cazul în care stema națională sau regională este folosită.

În cazul în care aceste publicații au o prefață, aceasta trebuie semnată atât de persoana responsabilă în țara beneficiară, cât și de delegatul Comisiei, în numele acesteia, pentru a demonstra clar participarea UE.

Aceste publicații trebuie să se refere la organismele naționale și regionale responsabile cu informarea părților interesate.

Principiile menționate mai sus se aplică, de asemenea, și materialelor audiovizuale.

5. Prevederile privind panouri, postere și plăcuțe permanente

Țările beneficiare vor asigura transparența măsurilor parțial finanțate de programele PHARE, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu următoarele măsuri și informații publicitare:

Panouri

Panourile cu informații privind participarea UE la finanțarea investiției, ridicate la locul tuturor proiectelor cu participare UE, în proporție de 1 milion ECU sau mai mult. Chiar dacă autoritățile locale sau regionale nu ridică un panou care să menționeze propria lor implicare, finanțarea UE trebuie menționată pe un panou special. Aceste panouri trebuie să aibă o mărime corespunzătoare anvergurii (ținând seama de mărimea contribuției UE) și trebuie să corespundă instrucțiunilor prevăzute în Ghidul informativ ce se poate obține de la delegațiile Comisiei Europene.

Nu mai devreme de 6 luni de la finalizarea lucrării și în măsura în care este posibil, aceste panouri vor fi înlocuite cu plăcuțe permanente, în concordanță cu prevederile Ghidului informativ.

Plăcuțe permanente

Aceste plăcuțe vor trebui amplasate în zonele accesibile publicului larg (centre de conferințe, aeroporturi, stații etc.). Plăcuțele trebuie să cuprindă pe lângă simbolul UE și o mențiune privind programele PHARE, ISPA sau SAPARD și cofinanțarea UE. În cazurile în care autoritățile locale, regionale sau naționale, precum și orice alt beneficiar montează un asemenea panou, plăcuță permanentă ori poster sau fac orice alt demers menit să asigure informarea despre proiecte cu costuri mai mici de 1 milion ECU, trebuie indicată participarea UE.

6. Prevederi finale

Autoritățile naționale, regionale sau locale implicate pot derula în orice situație măsuri suplimentare, dacă se consideră necesar. În aceste cazuri trebuie consultată și informată Delegația Comisiei, astfel încât aceasta să poată participa, dacă consideră necesar, la realizarea acestor măsuri.

Pentru a facilita implementarea acestor prevederi, Comisia, prin intermediul delegației din țara respectivă, va asigura asistență tehnică sub forma îndrumării asupra cerințelor de design, în cazul în care este necesar. Se va realiza un Ghid informativ, scris în limba țării respective, care va conține indicații detaliate referitoare la cerințele de design.

TARIFELE
aplicate pentru publicațiile prevăzute de lege a fi inserate în
Monitorul Oficial al României, începând cu data de 1 august 2000

1. MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA I

- ordine ale miniștrilor, precizări, instrucțiuni, criterii, norme metodologice emise de organe ale administrației publice și de alte instituții publice, care nu sunt prevăzute de legea fundamentală în art. 78, 99, 107 și 145 252.000 lei/pagină de manuscris
- deciziile pronunțate de secțiile unite ale Curții Supreme de Justiție 252.000 lei/pagină de manuscris

2. MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA A III-A

- pierderi de acte, sigilii, ștampile, formulare fiscale, acțiuni, pașapoarte, certificate de înregistrare fiscală, alte acte prevăzute de lege, schimbări de nume, citații emise de instanțele judecătorești 57.000 lei/act
- publicarea ordonanței judecătorești privind pierderea, sustragerea sau distrugerea cecului ca instrument de plată, a cambiei și a biletului la ordin 304.000 lei/act
- acte procedurale ale instanțelor judecătorești, a căror publicare este prevăzută de lege 304.000 lei/act
- extras-cerere pentru dobândirea sau renunțarea la cetățenia română 759.000 lei/anunț
- concursuri pentru ocuparea de posturi didactice în învățământul superior 1.100 lei/cuvânt
- anunțuri privind examenul de capacitate pentru magistrați, precum și pentru locurile vacante de notari publici 1.100 lei/cuvânt
- publicarea ordonanței de clasare a comisiei de cercetare a averilor sau a hotărârii irevocabile a instanței judecătorești, prin care se constată că proveniența bunurilor este justificată 304.000 lei/act

3. MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA A IV-A

- publicarea încheierilor judecătorului delegat la înmatricularea societăților comerciale, precum și a altor sentințe prevăzute de lege 677.000 lei/primele două pagini de manuscris
461.000 lei/pagină de manuscris (pentru următoarele pagini)
- publicarea prospectului de emisiune, a proiectului de fuziune sau divizare 461.000 lei/pagină de manuscris
- publicarea actului constitutiv al societății comerciale (statut și contract de societate), integral sau în extras 461.000 lei/pagină de manuscris
- bilanțuri și conturi de profit și pierderi (anunțuri-extras) 677.000 lei/anunț
- bilanțuri ale băncilor 461.000 lei/pagină de manuscris
- publicații cu prezentare tabelară 24.000 lei/rând
- acte adiționale 461.000 lei/pagină de manuscris
- publicarea dispozitivului sentinței definitive de excludere (S.N.C., S.C.S., S.R.L.), precum și pentru anularea societății comerciale 189.000 lei/anunț
- alte publicații ale agenților economici, sub formă de text, a căror publicare este prevăzută de lege (somații, convocări de adunări generale, procese-verbale ale adunărilor generale, acte de numire a lichidatorilor, darea de seamă a lichidatorilor, raportul cenzorilor în caz de lichidare etc.) 461.000 lei/pagină de manuscris
- publicarea hotărârilor de admitere a înregistrării partidelor politice, precum și a listei cuprinzând donatorii și donațiile pentru partidele politice 461.000 lei/pagină de manuscris
- alte acte a căror publicare este prevăzută de lege 461.000 lei/pagină de manuscris

4. MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA A V-A

- publicarea contractelor colective de muncă încheiate la nivel național și de ramură Tariful se calculează în funcție de numărul de pagini și de tirajul comandat.

Tarifele de publicare cuprind taxa pe valoarea adăugată de 19%.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română – S.A. – Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

---